

Το riot grrrl υπάρχει:
ΓΙΑΤΙ εμείς τα κορίτσια επιθυμούμε δίσκους και βιβλία και φανζίν που μιλάνε σε ΕΜΑΣ, ...
ΓΙΑΤΙ αντιλαμβανόμαστε τη δουλειά μας συνδεδεμένη με τις φίλες μας, την πολιτική, την πραγματική ζωή ...
ΓΙΑΤΙ ξέρουμε ότι η ζωή είναι κάτι πολύ περισσότερο από επιβίωση και είμαστε ενήμερες ότι η πάνκ-ροκ ιδέα: "μπορείς να κάνεις τα πάντα", είναι κρίσιμη για να έρθει μια θυμωμένη grrrl ροκ επανάσταση ...
ΓΙΑΤΙ ενδιαφερόμαστε να φτιάξουμε μη ιεραρχικούς τρόπους ύπαρξης ΚΑΙ μουσικής, φίλων, και μουσικών σκηνών βασισμένες στην επικοινωνία και στην κατανόηση, αντί του ανταγωνισμού και των καλών/ κακών κατηγοριοποιήσεων
ΓΙΑΤΙ κάνοντας/ διαβάζοντας/ βλέποντας/ ακούγοντας

ωραία πράγματα που μας επιβεβαιώνουν και μας προκαλούν, μπορούν να μας βοηθήσουν να κερδίσουμε τη δύναμη και την αίσθηση της κοινότητας που χρειαζόμαστε ώστε να καταλάβουμε πως να καταπολεμήσουμε το ρατσισμό, το σεξισμό, τον αντισημιτισμό, τον ετεροσεξισμό, τη φυλή, την τάξη, τις προκαταλήψεις για τους ανάπηρους, τους ηλικιωμένους, τους εύσωμους

ΓΙΑΤΙ θεωρούμε την ανάδειξη και τη στήριξη μουσικών σκηνών από κορίτσια και κορίτσια καλλιτέχνες όλων των ειδών ως αναπόσπαστο κομμάτι αυτής της διαδικασίας

ΓΙΑΤΙ μισούμε τον καπιταλισμό σε όλες τους τις μορφές και βλέπουμε ως κύριο στόχο μας ...να παραμένουμε ζωντανές, αντί του να βγάζουμε κέρδος ή να είμαστε όμορφες σύμφωνα με τα παραδοσιακά πρότυπα

ΓΙΑΤΙ είμαστε θυμωμένες με μία κοινωνία που μας λέει: κορίτσι ίσον βουβό, κορίτσι ίσον κακό, κορίτσι ίσον αδύναμο

ΓΙΑΤΙ είμαστε απρόθυμες να αφήσουμε τον αληθινό και εμπεριστατωμένο θυμό να διαχυθεί και/ή να γυρίσει εναντίον μας μέσω της εσωτερικεύσης του σεξισμού όπως εκφράζεται με τη ζήλεια από κορίτσι σε κορίτσι και συμπεριφορές κοριτσιίστικης ηττοπάθειας

ΓΙΑΤΙ πιστεύω με όλη μου την καρδιά-μυαλό-σώμα ότι τα κορίτσια αποτελούν μία επαναστατική ψυχική δύναμη που μπορεί, και θα αλλάξει τον κόσμο πραγματικά

Αποσπάσματα από το «What is Riot Grrrl?», Ουάσιγκτον, 1992

ΑΝΤΙΦΑΣΤΡ

#5 3/2008

Τι είναι το zine (ζιν)...

Τα ζιν είναι έντυπα που εκδίδονται από το ίδιο άτομο (άτομα μερικές φορές) που τα γράφουν. "Βγαίνουν" σε μικρό αριθμό αντιτύπων. Όλα τα ζιν είναι d.i.y (do it yourself). Τα περισσότερα τυπώνονται σε φωτοτυπικό μηχάνημα. Η σχέση αναγνώστη - ζιν είναι ευνόητη. Δεν ορίζεται από το εμπορικό κέρδος και τυχόν αντίτιμο χρησιμεύει για τη διατήρηση της έκδοσης του συγκεκριμένου ζιν. Συνηθισμένο είναι επίσης να ανταλλάσουν οι αναγνώστες - δημιουργοί, μεταξύ τους, ζιν, αντί να δίνουν χρήματα ο ένας στον άλλον για να τα αποκτήσουν.

Η λέξη προέρχεται από το magazine (περιοδικό). Η διαφορά τους με τα περιοδικά είναι ότι, τα ζιν δε λειτουργούν με έννοιες όπως target group, αγορά, lifestyle, διαφημίσεις (έννοιες ευαγγέλιο των magazine και γενικά των mainstream μμε). Με τα ζιν γίνεται εφικτή η αμεσολάβητη επικοινωνία. Ο zinester (ο δημιουργός του zine) αποτυπώνει κυρίως τα βιώματά του, απευθυνόμενος σε άτομα που μπορούν να συμμεριστούν την κατάστασή του και να μοιραστούν την οπτική του. Τα θέματα των ζιν είναι δηλ. πράγματα που απασχολούν τους δημιουργούς τους και καταστάσεις στις οποίες εμπλέκονται και οι ίδιοι οι δημιουργοί.

Κύριο τους χαρακτηριστικό είναι η επίδραση που αποσκοπούν να έχουν στον αναγνώστη. Τον προτρέπουν να "δράσει", από αναγνώστη να μετατραπεί σε εκδότη, σε αλληλογράφο με τον zinester, σε αλληλογράφο με άλλους αναγνώστες. Από θεατή της κοινωνικής απάθειας να μπει σε ρόλους ριζοσπαστικούς/ κινηματικούς, να γίνει δημιουργός μιας διαφορετικής κουλτούρας.

Τέλος, να πούμε ότι χάρη στα ζιν μαθαίνουμε λεπτομέρειες για κινήματα, γεγονότα και καταστάσεις που η επίσημη ιστορία δε θα κατέγραφε.

Επιρροές του zine

Μέσω των ζιν εκφράστηκαν τουλάχιστον τρία μεγάλα κινήματα/ κουλτούρες (punk, queer, riot grrrl) σε ήπα, καναδά, αγγλία. Για να γίνει αντιληπτό πως με τα ζιν εξαπλώθηκαν ιδέες και πρακτικές σε όλο τον κόσμο, θα δούμε πρώτα κάποια πράγματα σχετικά με αυτά.

Αρχικά να πούμε πως τα ζιν δανείστηκαν τεχνικές και νοοτροπίες από ρεύματα τέχνης που εμφανίστηκαν στις αρχές του 20ου αιώνα. Και συγκεκριμένα:

Το 1915 το dada, με μότο «απαιτούμε το δικαίωμα να κατουράμε με διαφορετικά χρώματα», εισάγει την τεχνική του κολλάζ και γενικά την έννοια της μεταστροφής (παίρνεις κάτι οικείο και το χρησιμοποιείς με τελείως διαφορετικό τρόπο και έννοια... πχ η μόνα λίζα, το οικείο, μετατρέπεται στη μόνα λίζα πάνκ). Με την πρακτική αυτή, την «καταστροφή» των οικείων εικόνων, οι οπαδοί του dada ανατρέπουν την κατεστημένη κουλτούρα και ξανα-διεκδικούν τα νοήματα και την αισθητική που παράγεται καθημερινά. Με αντίστοιχο τρόπο, το punk zine χρησιμοποίησε τα ορθογραφικά λάθη και το κολλάζ. Η ελευθερία και η άνεση με την οποία έγινε η χρήση τους, έδωσαν σ' αυτά τα ζιν μια αυθεντικότητα στην έκφραση, τέτοια που προσπάθησαν να αντιγράψουν (χωρίς επιτυχία όμως), τα mainstream

περιοδικά. Και αυτό γιατί, ο "τσαπατσούλικος" τρόπος των πάνκ ζιν δεν θα μπορούσε ποτέ να χρησιμοποιηθεί για να πείσει το καταναλωτή να αγοράσει ένα εύπεπτο προϊόν.

Επιρροές τα ζιν δέχτηκαν επίσης από τα λεγόμενα samizdat (εκδότες του εαυτού μας), έντυπα που εκδίδονταν στην νεοδημιουργηθείσα σοβιετική ένωση. Ονομάζονταν έτσι στον αντίποδα των gosizdat (κρατικών εκδόσεων). Μότο τους: «εάν οι γραφειοκράτες δε θα το εκδώσουν, τότε θα το κυκλοφορήσουμε εμείς» λογική στην οποία στηρίζονται και τα ζιν. Τα samizdat παρείχαν αντιπληροφόρηση και διέξοδο στην απομόνωση διαφορετικών υποκειμένων, ενώ αμφισβητούσαν μέσα από τα κείμενα που εξέδιδαν τη δεσπόζουσα κουλτούρα, χαρακτηριστικά επίσης των ζιν.

Τη δεκαετία του είκοσι στις ήπα κυκλοφορούν τα fanzine (fan = οπαδός, άρα fanzines είναι τα έντυπα φίλων ενός πράγματος, μιας κατάστασης, ακόμη και ενός λογοτεχνικού είδους). Τα πιο διαδεδομένα φανζίν ήταν εκείνα της επιστημονικής φαντασίας. Εκδίδονταν από μεμονωμένα άτομα με χαμηλό κόστος. Ήταν αντιεμπορευματικά αφού αυτός που έφτιαχνε το φανζίν δεν σκόπευε να κάνει λεφτά απ' αυτό. Αυτό που ήθελε ήταν να μιλήσει για το πάθος του και επίσης να βρει άτομα με παρόμοιες σκέψεις για το ίδιο θέμα. Μέσα στα φανζίν αυτά λειτουργούσε στήλη αλληλογραφίας με σχόλια και απόψεις των αναγνωστών αλλά και με τις διευθύνσεις τους, επιτρέποντας έτσι στους αναγνώστες να επικοινωνούν μεταξύ τους. Με άλλα λόγια, το φανζίν επιδρούσε άμεσα στον αναγνώστη. Δεν ήταν μία απλή ανάγνωση. Τα φανζίν υιοθετούν γρήγορα την diy (do it yourself) ηθική. Όλα αυτά τα στοιχεία θα έχουν τα ζιν αργότερα. Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο των ζιν, που πήραν από τα φανζίν είναι επίσης το στοιχείο της απόλαυσης. Της απόλαυσης από τη ανάγνωση ενός κειμένου αλλά και της απόλαυσης του να εκφράζεσαι χωρίς αυτο-λογοκρισία.

Στη δεκαετία του σαράντα και του πενήντα οι αμερικανοί ποιητές Kerouac, Ginsberg, Burroughs αυτοπροωθούνται με τα λεγόμενα chapbooks (βιβλία που περιείχαν κυρίως ποίηση). Αυτά τα diy βιβλιαράκια ήταν κατασκευασμένα με δεξιοτεχνία και γραμμένα έτσι που "έσπαζαν" τις μέχρι τότε καθιερωμένες τεχνικές γραφής. Τον τρόπο αυτό έκδοσης χρησιμοποίησαν πολλοί καλλιτέχνες που, είτε επειδή δεν τους δέχονταν οι εκδοτικοί οίκοι είτε γιατί δε τους γούσταραν, δημοσίευσαν μόνοι τους το υλικό τους. Έγγραφαν την ποίησή τους, τις εναλλακτικές τους ιστορίες κάνοντας τέχνη, μια τέχνη όμως που κατέληγε να είναι, ή ήταν εξ' ορισμού στο περιθώριο των καλλιτεχνικών κύκλων. Μέσω των ζιν γινόταν μια περιθωριακή κουλτούρα. Υποκουλτούρα μάλλον.

Το πανκ αναδύεται μέσα από τη νεολαία της εργατικής τάξης στις εκβιομηχανισμένες ήπα και αγγλία. Είναι τότε που η «επαναστατική» ροκ των σίξτις συμπλέει με το εμπόρευμα, τα μουσικά περιοδικά συνδέονται με την προώθηση των εμπορικών γκρουπ. Το μίσος αυτής της μετασείζιζ γενιάς για την μουσική βιομηχανία την οδηγεί στη δημιουργία μιας δικής της μουσικής μακρυά απ' αυτήν. Οδηγεί στο πανκ. Η σκηνή αρχικά εμφανίζεται στη νέα υόρκη, μια πόλη, κατά κύριο λόγο, εξαθλιωμένη και φτωχή, κατοικημένη από δευτέρες και τρίτες γενιές μεταναστών. Η μουσική τους πρωτοτυπία και παραγωγή ήταν μέχρι τότε, μηδαμινή. Αντίθετα, στο λος άντζελες επικρατεί ο χιπισμός με τις μουσικές του. Οι χίπις υποτιμάνε τη νέα υόρκη, θεωρώντας τη, μουσικά στείρα. Χλευάζουν τη νεολαία λέγοντας πως, ότι είχε να ειπωθεί μουσικά ειπώθηκε τις προηγούμενες δυο δεκαετίες, και οι νέοι δεν έχουν τίποτα να δώσουν. Η νεολαία αυτή βρίσκει τελικά τη μουσική της έκφραση στο πανκ.

Το πανκ είναι μία απλή μουσική με πολλές επιρροές από την μαύρη μουσική που στηρίζεται σε 3 ακόνρτα. Τι πιο εύκολο να εξαπλωθεί μια τέτοια μουσική μέσω ενός εντύπου που παρουσιάζει μεταξύ άλλων έναν τρόπο ζωής κομμένο και ραμμένο στα μέτρα ατόμων που θέλουν να κάνουν μουσική για την πάρτη τους και όχι για τα φράγκα. Πράγματι, το ρόλο για τη διάδοση αυτής της κουλτούρας θα τον παίξουν τα ζιν. Αφού δεν ασχολούνταν, ή για να μην ασχοληθούν τα μίντια με το πανκ, ασχολήθηκαν οι ίδιοι οι πάνκιδες, μέσω των ζιν. Σαφώς με διγ τρόπο!

Η εποχή είναι η πλέον ευνοϊκή για την ανάπτυξη των ζιν αφού βγαίνουν στην αγορά τα τυπογραφικά μηχανήματα χεροχ κάνοντας προσιτό και φτηνό σε οποιονδήποτε να πει τα δικά του και να τα μοιράσει σε άτομα που νομίζει ότι θα λάβουν τα μηνύματά του. Να γράψει κάτι σε ένα χαρτί, να βάλει μια μπανάλ εικόνα, να την μοντάρει, να φωτοτυπήσει το χαρτί, να το διπλώσει και να το μοιράσει. Μόλις γεννήθηκε ένα πανκ ζιν!

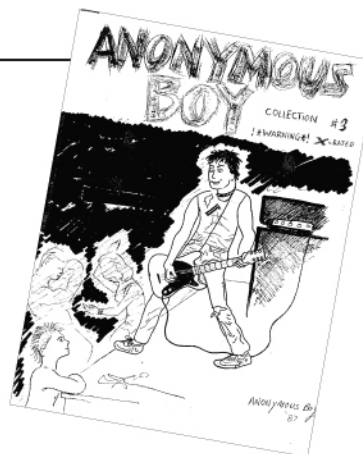
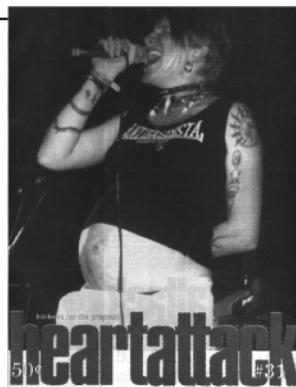
Ζιν με το ζιν καθένας πρόσθετε τη δική του αισθητική για το τι είναι πανκ. Μέσα στις σελίδες τους δεν έβρισκες "ιερή" φωτογραφία που που θα μπορούσε να παραμείνει ως είχε. Καθετί που τους ξενίζει, καθετί που τους απέκλειε από την κοινωνία, καθετί που δεν το γούσταραν το μετέλασαν στα δικά τους δεδομένα. Έκοβαν τις εικόνες, τις επανασύνδεαν και τις ξαναδημιουργούσαν με φαντασία.

Μέσω του δικτύου των ζιν, μεταδίδονταν γνώσεις για το πως να φτιάχνει ο/η αναγνώστης μόνος/η του τα ρούχα του. Φτηνά κουρέλια μεταμορφώνονταν. Έτσι οι πάνκιες παράλληλα με την χαρακτηριστική μουσική αποκτούσαν χαρακτηριστική εμφάνιση.

Τα ζιν κάνουν γνωστά τα συγκροτήματα από τη μία άκρη του πλανήτη στην άλλη. Τα πανκ ζιν αποτέλεσαν ουσιαστικά, χώρο παρουσίασης συγκροτημάτων, δίσκων και συνεντεύξεων με τα συγκροτήματα, έχοντας ως αναπόσπαστο κομμάτι το πανκ ύφος στις σελίδες και τις εικόνες.

Παρόλα αυτά, πολλά πανκ ζιν περιείχαν μεγάλες δόσεις πολιτικής άποψης. Βρίσκουμε από αριστερά ως αναρχία και πολύμορφες αντιεξουσιαστικές θέσεις. Επίσης ο κοινωνικός ρατσισμός που βίωναν οι πάνκιδες σαν μέλη των κατώτερων κοινωνικών στρωμάτων τους οδήγησε στο να εκφράσουν μέσα από τις σελίδες των ζιν, έντονα αντιφασιστικά αισθήματα. Κάθε εξουσιαστής και ένας φασίστας. Περιττό να πούμε πως περιφρόνησαν τις απόψεις τους αυτές καθημερινά και έμπρακτα στο δρόμο που ήταν και ο φυσικός τους χώρος.

Η παράλληλη εμφάνιση των πανκ ζιν βοήθησε να καθοριστεί το κίνημα μέσα από τη δική του οπτική, χτίζοντας, με αυτόν το τρόπο, την πανκ κουλτούρα χωρίς εξωτερική μεσολάβηση/ καθοδήγηση. Λειτουργήσαν σαν τηλεόρας των πανκ κοινοτήτων. Τα ζιν παρέμειναν σαν ιστορικά ντοκουμέντα για όσες κουλτούρες τα έκαναν μέσο επικοινωνίας τους, όπως έκανε το πανκ. Ντοκουμέντα ενός υπόγειου κόσμου που δε θα τον θυμόμαστε σαν τα φρικιά που μαστούρωναν, έσπαγαν και χτυπούσαν, έτσι όπως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ήθελαν να τους παρουσιάσουν. Το ζιν στο πανκ παρείχε μία απόδειξη της ιδιαίτερης ταυτότητάς του.

εικόνα 1: JD's #7

εικόνα 2: JD's #5

Είμαστε στις ήπα, έτος 1985. Το πανκ ήταν απανταχού παρόν. Οι περισσότεροι από το lgbt κίνημα (lesbian-gay-bisexual-trans) ασχολούνται με ζητήματα όπως η θεσμοθέτηση του γάμου και η νομιμοποίηση των οικογενειών των ομοφυλόφιλων. Σαν να μην έφτανε αυτό, το "κίνημα" χώνεται με τα μούτρα στο καταναλωτισμό.

[...Σαν πολλοί gay μαζεύτηκαν. Ας ανοίξω ένα κλαμπ να μου τα ακουμπάνε ...Πόσο υπερήφανη λεσβία είσαι; Πάρε το λέσμπιαν μενταγιόν των 40\$ και θα είσαι πολύ...]

Η δημόσια δήλωση της ομοφυλοφιλίας είναι όμως κάτι πολύ ριζοσπαστικό. Ένας άντρας δε μπορεί να θέλει να είναι γυναίκα και να αμφισβητεί το ρόλο του εξουσιαστή. Μία γυναίκα δε μπορεί να παριστάνει τον άντρα και να μην είναι υποτιμημένη. Με τις παρούσες όμως

(1) Η ομοφοβία ανιχνεύεται στην αλληλογραφία που δημοσιεύονταν στα πανκ ζιν. Πολλοί κουήρ πανκ έστελναν γράμματα και οι απαντήσεις που λάμβαναν από άλλους πάνκιδες ήταν υβριστικές. Επιπλέον, πολύ λίγα ζιν αφιέρωναν χώρο για τα lgbt συγκροτήματα. Η ομοφοβία ήταν επίσης διακριτή σε συναυλίες όπου πολλοί πάνκιδες έβριζαν μπάντες με lgbt άτομα (και γυναίκες) και ασκούσαν βία λεκτική και σωματική. Η πανκ σκηνή συγκροτούνταν βασικά από λευκά μάτσο στρέητ αρσενικά, και έτσι, μόνο αντίστοιχα άτομα επιβίωναν στη σκηνή. Εδώ όμως πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το πανκ στις αρχές δεν περιείχε βία. Η βία στο πανκ ήταν κατασκευάσμα των μίντια για να φοβίζουν τον κόσμο και τη νεολαία. Όταν οι καινούργιες φουρνιές των πάνκιδων όμως, έρχονταν στο πανκ, έρχονταν με αυτήν την εικόνα κατά νου. Μπαχάλευαν τα πάντα μιμούμενοι τις περιγραφές των μίντια, και δικαίωναν έτσι την παραπληροφόρηση.

(2) Ένα απλό λεξικό μας μεταφράζει τη λέξη κουήρ ως παράξενος, περίεργος, ανώμαλος, κίναιδος, πούστης. Με τον όρο αυτόν ο συνηθισμένος ομοφοβικός αποκαλεί υποτιμητικά τους ομοφυλόφιλους. Οι ομοφυλόφιλοι παίρνουν τη λέξη, την οικειοποιούνται και την επανοηματοδοτούν θετικά, ώστε κουήρ να θεωρείται κάποιος που επαναπροσδιορίζει την έννοια του φύλου και της σεξουαλικής επιθυμίας στην πράξη (δηλ. μέσα από την κοινωνική του συμπεριφορά και στάση ζωής).

συνθήκες ο ομοφυλόφιλος εξισώνεται με τον καταναλωτισμό και την πατριαρχία. Ταυτόχρονα, στην πανκ κοινότητα επικρατεί ομοφοβία(1).

Με λίγα λόγια, ένα μεγάλο ποσοστό ομοφυλόφιλων δεν έχει χώρο έκφρασης. Σε εκείνο το σημείο ο Bruce Labruce και η GB Jones φτιάχνουν το zine JD's (εικόνα 1,2) και γράφουν το μανιφέστο «don't be gay», δίνουν νέα σημασία στον όρο queer(2) και βαπτίζουν την όλη φάση queercore (queer + hardcore). Σιγά σιγά ξεφυτρώνει μεγάλος αριθμός ζιν. Μίνι παρένθεση: παραγωγή ζιν υπάρχει και στην πριν stonewall(3) εποχή. Όμως λόγω των κοινωνικών καταστάσεων, της καταστολής και της έλλειψης τεχνικών μέσων δεν είχαν τη μαζικότητα και τη ένταση των μεταγενέστερων ζιν.

Η θεματολογία των κουήρ ζιν περιλαμβάνει θέματα όπως queer παραμύθια, d.i.y. γονιμοποίηση (δηλ. πως να συλλάβει μια γυναίκα, χωρίς τη χρήση τεχνητής γονιμοποίησης και χωρίς συνουσία με κάποιον αρσενικό), d.i.y. sex toys, κόμικς και σκίτσα των zinester (δημιουργοί των zine), queercore και γενικά πανκ-ska μουσική, skinheads, punks, tattoos, piercing. Υπήρχαν και πιο "δύσκολα" θέματα: το φύλο, η οικογένεια, "μία ακόμη αδερφή σκοτώθηκε", "μπάτσοι και καταστολή", βιβλιοπωλεία που τρώνε πρόστιμο επειδή φιλοξενούν λεσβιακά περιοδικά, λατίνο queer, μαύροι queer, riot grrrl, αύξηση του κοινωνικού ρατσισμού, ανατιμήσεις στα φάρμακα για το aids, τεχνικές προστασίας από τα αφροδίσια, transgender(4) zines, ζιν για τους εργάτες και τις εργά-

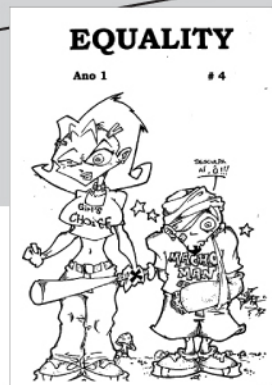
τριες του σεξ κλπ.

Τα ζιν ταξιδεύουν σε όλο τον κόσμο βρίσκοντας έδαφος παντού. Αναπτύσσονται ιδιαίτερα σε καναδά, ήπα, γερμανία, αγγλία, αυστραλία. Μέσω των zine δημιουργούνται τοπικά δίκτυα από άτομα που συντονίζονται και διοργανώνουν πορείες, δράσεις, ανταλλαγή τεχνογνωσίας. Σαν αποτέλεσμα δημιουργούνται πολλές κουήρ-κορ μπάντες ζωντανές μέχρι και σήμερα, και φτιάχνονται πληθώρα από αντεργκράουντ ταινίες (δες το κίνημα «cinema of transgression», που άκμασε στη νέα υόρκη τα έτις όπου όλες οι ταινίες είναι γυρισμένες με κάμερα super 8) και διεξάγονται αυτοοργανωμένα queer core φεστιβάλ που εκτός από τις προβολές, συναυλίες και συζητήσεις φιλοξενούν εκθέσεις με ζιν, σόου, θεατρικά, απαγγελίες κλπ.

(4) Transgender είναι αυτός ή αυτή που αλλάζει φύλο κοινωνικό, κάνει ορμονοθεραπεία για να μοιάσει και εξωτερικά στο φύλο που επέλεξε αλλά δεν κάνει απαραίτητα εγχείρηση μετατροπής των γενετικών οργάνων του σε αυτά του άλλου φύλου. Ακόμη, τραβεστί είναι αυτός ή αυτή που αλλάζει κοινωνικό φύλο όποτε επιλέξει, για μικρό χρονικό διάστημα, συνήθως για να βρει ερωτική συντροφιά. Πχ. είμαι ο νίκος ο δικηγόρος το πρωί, το βράδυ είμαι η ζέτα και ψωνίζομαι με άντρες που γουστάρουν. Τρανσέξουαλ είναι αυτός ή αυτή που αλλάζει κοινωνικό φύλο καθώς και βιολογικό φύλο (το παράδειγμα είναι περιττό).

(3) Το stonewall inn ήταν ένα γκέι μπαρ, και η εκκένωσή του από την αστυνομία έγινε η αφορμή για τα γεγονότα που περιγράφονται παρακάτω. Βρισκόμαστε στις ήπα τη δεκαετία του εξήντα. Οι μπάτσοι σαρώνουν τα στέκια που συχνάζουν ομοφυλόφιλοι και τρανς, με συλλήψεις, εξακριβώσεις, προσβολές. Τα "πείσματα" γίνονταν χωρίς το βράδυ ώστε οι μαγαζάτορες να προλαβαίνουν να βγάλουν το χρήμα αργότερα, στις ώρες αιχμής. Προφανώς το σάββατο βράδυ της εικοστής ογδός του ιούνη του 1969 οι μπάτσοι μπουκάραν στο stonewall. Επτά ασφαλίτες και ένας ένστολος. Λέγεται πως όταν οι μπάτσοι προσπάθησαν ναβάλουν μία λεσβία στο μπα-

τσικό εκείνη άρχισε να δίνει μάχη με αυτούς, αντιστεκόμενη. Λέγεται επίσης ότι ένας μπάτσος πείραξε μια τρανς με το κλομπ του και αυτή του πέταξε ένα μπουκάλι. Όπως και να 'χει, έσταξε η σταγόνα που έκανε το ποτήρι να ξεχειλίσει. Έτσι ξεκινάει η lgbt εξέγερση που κράτησε τρεις μέρες και νύχτες και αποτέλεσε αφετηρία για το lgbt κίνημα. Πάνω από 2000 άτομα συμμετείχαν στα γεγονότα της πρώτης και της δεύτερης μέρας, ενάντια σε 400 μπάτσους. Με πολύ πετrobλητό. Πέντε μέρες μετά, μέσα από συγκέντρωση χιλίων ατόμων καταστρέφεται το stonewall μπαρ.

Olympria της Ουάσιγκτον το έτος 1989. Όπως προαναφέρθηκε, το πανκ ήταν ανδροκρατούμενο, βίαιο και εν τέλει ένα πεδίο που άφηνε πολλές κοινωνικές ομάδες απ' έξω. Τις γυναίκες για παράδειγμα. Άντε να χορέψει κάποια ανάμεσα στους πιαμένους πάνκιδες που χτυπάνε ότι κινείται. Οι γυναίκες γρήγορα φτιάχνουν τη δικιά τους φάση. Η φάση αυτή ξεκινά από τα ζιν, και μέσα απ' αυτά παροτρύνονται τις γυναίκες να πάρουν ένα όργανο και να φτιάξουν μπάντα, να δημιουργήσουν ζιν, να μάθουν και σε άλλα άτομα να παίζουν. Τα ζιν αυτά κυκλοφορούν αρχικά σε σπουδαστές/τριες αλλά λογοκρίνονται.

Το 1990 κυκλοφορεί το ζιν «bikini kill» (από άτομα της ομώνυμης μπάντας) δίνοντας στη λέξη girl δυναμικότητα: grrrl. Τα grrrl αρχίζουν να μαζεύονται στις riot grrrl συναντήσεις σιγά σιγά. Στις συζητήσεις αυτές αυτοπροσδιορίζονται και επιλέγουν τον τρόπο που θα δράσουν. Όπως καταλαβαίνουμε όλη η φάση ήταν πλήρως αυτοοργανωμένη. Διοργάνωσαν αρχικά συναυλίες στις οποίες όμως παρατηρούνταν το συνηθισμένο σκηνικό: αγόρια να χτυπιούνται μπροστά από τη σκηνή. Στο μικρόφωνο τότε ακούγεται για πρώτη φορά να κάνουν όκρη οι άντρες και να έρθουν μπροστά οι γυναίκες για να χορέψουν. Και έτσι γίνεται. Επιτέλους οι γυναίκες είχαν χώρο σε πανκ συναυλία. Το riot grrrl εφαρμόζει επίσης την ακριβότερη είσοδο σε άντρες. Αμέσως αμέσως πληθώρα από τα punk zine "κράζουν" το riot grrrl σαν κίνηση ενάντια στους άντρες. Τις αποκαλούν cunts, dykes, bitches κλπ. Τα grrrl παίρνουν αυτές τις λέξεις και τις οικειοποιούνται. Εξηγούν με κείμενά τους ότι δεν είναι κατά των αντρών, αλλά υπέρ των γυναικών.

Κοπέλες από όλη την βόρειο αμερική, καναδά, αγγλία κλπ. που είχαν παρόμοιες σκέψεις συσπειρώνονται και σχηματίζουν ομάδες στις περιοχές τους. Υπάρχουν κοπέλες από απομακρυσμένες, συντηρητικές περιοχές που επηρεάζονται διαβάζοντας τα ζιν που μιλάνε για τις γυναίκες στην πανκ σκηνή και αρχίζουν να φτιάχνουν τα δικά τους. Ανταποκρίνονται άτομα από τα μέρη που διέμεναν. Άτομα που τόσο καιρό νόμιζαν ότι είναι επίσης, οι μόνες εκεί, που σκέφτονταν έτσι. Μέσω της αλληλεπίδρασης με τους αναγνώστες, στο riot grrrl αρχίζει να δημιουργείται μία αίσθηση κοινότητας.

Το riot grrrl έγινε τρόπος έκφρασης για τις γυναίκες. Γυναίκες που δε γούσταραν την ποζεριά, την αντρίλα, το σεξισμό, την ομοφοβία. Γυναίκες που γούσταραν να κατασκευάζουν τη δικιά τους τέχνη μέσω των δικών τους μέσων παραγωγής, να αλληλοϋποστηρίζονται, να φτιάχνουν κασέτες, φιλμ, βιβλία, ζιν που μιλάνε σε/για αυτές, γυναίκες που ψάχνανε να βρουν τα δικά τους μέτρα και σταθμά.

Το κίνημα ανακόπηκε με τη διαστρέβλωση του από τα μίντια. Επειδή οι κοπέλες δεν ήθελαν να δώσουν συνεντεύξεις, τα μίντια τις ξεφτίλιζαν, προσπαθούσαν να δημιουργήσουν ιεραρχίες, να τις βγάλουν τρελές, κακοποιημένες και ανίκανες. Επίσης ονομάτιζαν riot grrrl, μπάντες και άτομα τα οποία συνδέονταν με δισκογραφικές. Μέχρι και τις spice girls αποκάλεσαν riot grrrl επειδή χρησιμοποίησαν τη φράση «girl power».

Το riot grrrl ξαναέγραψε το φεμινισμό με τα δεδομένα των '90s. Ένωσε φεμινισμό και κουλούρα. Ήταν ωραία!

συνέχεια από τη σελίδα 1

Ωραία λοιπόν, τα ζιν είναι κουλτούρα αντικαταναλωτική, diy, πολιτικά ομιλημένη, περίτεχνη. Μα τελικά πώς έγινε δυνατό να επεκταθούν οι ιδέες των εντύπων αυτών σε όλον τον κόσμο; Την απάντηση θα την αναζητήσουμε στα μέσα των σίξιτζ με το mail art (τέχνη μέσω ταχυδρομείου). Το mail art ήταν απλά ένα δίκτυο ατόμων που αλληλεπικοινωνούσαν ταχυδρομικώς ανταλλάσσοντας ιδέες για το πως κάνει τέχνη και βέβαια ανταλλάσσοντας αντικείμενα τέχνης που οι ίδιοι δημιουργούσαν. Οι mail artists ήταν ενάντια στη μαζική μεσο-λαβημένη κουλτούρα. Γι' αυτό και κατάφεραν να δομήσουν ένα υπόγειο ανεξάρτητο δίκτυο καλλιτεχνών. Όποιος ήθελε να συμμετάσχει στο mail art έστελνε, για παράδειγμα, τη διεύθυνσή του στον καλλιτέχνη που τον ενδιέφερε. Ο τελευταίος έστελνε

τη δουλειά του κάθε φορά που έφτιαχνε /έγραφε /ζωγράφιζε κάτι. Έτσι δημιουργούνταν λίστες με διευθύνσεις mail artists και φίλων. Γρήγορα οι "καλλιτέχνες" και οι ενδιαφερόμενοι άρχισαν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους αυτές τις λίστες με τις διευθύνσεις επιτυγχάνοντας την όλο και ευρύτερη επικοινωνία τους με άτομα που ενδιαφέρονταν για αυτή την καλλιτεχνική παραγωγή, και παράλληλα επιτυγχάνοντας την εξαπλώση του δικτύου παγκοσμίως.

Οι zinester αντίστοιχα, δημιουργούν λίστες με διευθύνσεις ατόμων που σκέφτονται παρόμοια μ' αυτούς. Αυτό επιτυγχάνεται εύκολα. Φτιάχνουν ένα ζιν και βάζουν τη διεύθυνσή τους. Αυτοί που ενδιαφέρονται για τη δουλειά τους, στέλνουν γράμμα, γραμματόσημα ή κάποια ενίσχυση για να τους ταχυδρομήσουν το ζιν. Έτσι δημιουργούνται οι λίστες. Αν πάλι δεν

είναι ακόμη δικτυωμένοι, αρχίζουν βάζοντας τα ζιν στα ράφια του κοντινού τους αντεργκράουντ δισκάδικου, βιβλιοπωλείου, στεκιού, τα μοιράζουν σε πάνκ συναυλίες (αν το ζιν είναι πάνκ). Τα στέλνουν εκτός πόλης διαμονής τους. Τα στέλνουν σε άλλους zinester. Τέλος, πολύ σημαντικό για τη δημιουργία του δικτύου, είναι να υπάρχουν καταχωρημένα τα ζιν που κυκλοφορούν μέσα σε κάθε ζιν, οπότε όλοι να γνωρίζουν τι μπορούν να ψάξουν για να βρουν.

Η κουλτούρα των ζιν εξαπλώθηκε γρήγορα σε αυστραλία, γερμανία, νότια αμερική, βαλκάνια. Η παραγωγή τους είναι αξιοσημείωτη, έχουν φανατικούς φίλους, κάποια απ' αυτά έχουν πολύ μεγάλη αναγνωσιμότητα. Α, επίσης, δε θα τα βρείτε στα εγχειρίδια του design. Ούτε ανταγωνισμός, ούτε μούρη, ούτε λεφτά. Θαύμα!

Έκδοση της συλλογικότητας Antifa Str, ένα τεύχος για τους συντρόφους και τις συντρόφισσες του antifa collective

ηλεκτρονική διεύθυνση:
antifastr@yahoo.com

pulp

Το 1896 στις ήπα εκδίδεται το πρώτο pulp magazine. Σύντομα ακολουθούν τα pulp βιβλία. Τα pulp φτιάχνονταν από χαρτοπολτό, οπότε η έκδοσή τους ήταν οικονομική. Εξαιτίας της χαμηλής τους τιμής τα pulp χαρακτηρίζονται «λογοτεχνία για την εργατική τάξη». Αρχικός στόχος ήταν να ανταγωνιστούν τα τότε οικογενειακά περιοδικά και τα ακριβά βιβλία της αγοράς. Καινοτόμα είναι τα περίτεχνα εξώφυλλα τους, που αναφέρονται συχνά στα εγχειρίδια γραφικών τεχνών. Πρώτα κυκλοφορούν τα βιβλία τσέπης. Πρωτιά έχουν και στην εισαγωγή σκίτσων βασισμένα στην ιστορία του βιβλίου. Μάλιστα οι σκιτσαρισμένοι ήρωες του pulp θεωρούνται παπούδες των ηρώων των κόμικς.

Πρωτοποριακή είναι η μυθοπλασία του pulp (pulp fiction), γεμάτη ένταση και σασπένς. Στη δεκαετία του είκοσι εμφανίζονται οι πρώτοι λεσβιακοί χαρακτήρες και γρήγορα δημιουργείται μια ιδιαίτερη μυθοπλασία με επίκεντρο αυτούς. Ήταν το μοναδικό ευρείας κυκλοφορίας χειροπιαστό αντικείμενο, δηλαδή έντυπο, που αναγνώριζε τις λεσβίες σαν ύπαρξη, παρόλο που στην τελευταία σελίδα έπρεπε να πεθάνουν ή να μεταμορφωθούν σε τέρατα καταστρέφοντας έτσι το ειδύλλιο που είχε αναπτυχθεί στις προηγούμενες σελίδες. Αυτό συνέβαινε εξαιτίας της λογοκρισίας. Τα pulp αυτά εξαφανίστηκαν πράγματι, με το που πεθαίνει η λογοκρισία.

Οι δύο κουλτούρες των zine και pulp συνδέονται σε μεγάλο βαθμό. Και τα δύο είδη εκδίδονταν με χαμηλό κόστος, ήταν προσιτά στον καθένα. Τα pulp είναι σημαντικά αφού έβαλαν το λιθαράκι τους στη δημιουργία λεσβιακής κοινότητας και την ύπαρξη λεσβιακής ταυτότητας. Τα ζιν ανέδειξαν επίσης κοινότητες, τοπικές και θεματικές με αναφορά στο γυναικείο και ομοφυλοφιλικό κίνημα.

zine vs blog - zine vs blog - zine vs blog

Ξεκινώντας, ξεκαθαρίζουμε ότι δεν αμφισβητούμε το διαδίκτυο σαν τρόπο επικοινωνίας. Όμως δεν πιστεύουμε ότι τα μπλογκ είναι μετεξέλιξη των ζιν. Απλά είναι κάτι άλλο. Και αυτό γιατί, συχνά γίνεται η σύγκριση ζιν και μπλογκ, με πολλούς να έχουν χαρακτηρίσει το ζιν ως ένα εκτυπωμένο μπλογκ. Για να δούμε όμως τις διαφορές:

Εξ ορισμού, το ζιν εκδίδεται από τον zinester του. Το ίδιο γίνεται και με τα μπλογκ. Στην περίπτωση όμως που δεν έχει ο μπλόγκερ δικό του δικτυακό χώρο, φιλοξενείται σε κάποιο server. Είναι, λοιπόν, στην κρίση αυτού που παρέχει τον server εάν αυτό που δημοσιεύεται θα κρατηθεί στο μπλογκ (ότι περιλαμβάνει πχ. πολιτική, "κλοπή πνευματικής ιδιοκτησίας" συχνά τρώνε πέταμα). Από την άλλη αυτό που χαρακτηρίζει το ζιν είναι η παντελής ελευθερία του zinester να πράξει αυτοβούλως και να διανέμει χωρίς έλεγχο ότι θελήσει να γράψει.

Τα ζιν λειτουργούν με τη φιλοσοφία της έκδοσης με μικρό κόστος, συνεπώς βγαίνουν σε μικρό αριθμό αντιτύπων. Με ένα στυλό, ένα χαρτί και τρία ευρώ για φωτοτυπίες δημιουργείται μια κοινότητα που μοιράζεται παρόμοιες σκέψεις. Από την άλλη, ο εξοπλισμός για την πρόσβαση στο διαδίκτυο απαιτεί χρήματα και για τη δημιουργία μπλόγκ, απαιτούνται και κάποιες τεχνικές γνώσεις. Τώρα όσον αφορά την κοινότητα, μάλλον θα πρέπει να περιμένουμε να δούμε ποιά κινήματα θα εκφραστούν και θα διαδοθούν μέσω μπλόγκς (προφανώς, εκτός του "κινήματος" των λυπημένων για τα καμμένα δάση).

Προβληματική είναι και η αναφορά των μπλογκ σαν diy. Μάλλον δεν προϋποθέτουν και πολύ "καλλιτεχνική" δημιουργία, αφού οι φόρμες για να φτιαχτούν τα μπλογκ είναι ήδη έτοιμες και τόσο τυποποιημένες όσο και τα βιογραφικά αυτών που ψάχνουν για δουλειά. Το zine είναι πάντα diy και το αρτιστικό αποτέλεσμα είναι πάντα ξεχωριστό.

Το μπλογκ έχει τη δυναμική του τελευταίου post (δημοσίευσης). Εφόσον όμως δεν ανανεώνεται τακτικά χάνει το αναγνωστικό του κοινό. Πράγματι υπάρχουν μπλογκ που διαρκούν 24 ώρες... Στο ζιν δεν υπάρχει τέτοια πίεση. Δεν έχει ημερομηνία λήξης, θα λέγαμε.

Σχετικά με τους ιδιοκτήτες του μπλογκ, ο χρόνος που θα έχουν πρόσβαση στον ιστό είναι ορισμένος από τον host του μπλογκ. Όταν πάψει να ισχύει ο χρόνος αυτός, και η όποια επαφή μεταξύ μπλόγκερ-αναγνωστών παύει να υπάρχει. Ενώ αν σταματήσει να εκδίδεται ένα ζιν, η αλληλογραφία μπορεί να συνεχίζεται, με σκέψεις για τη δημιουργία του επόμενου. Αυτά δε συμβαίνουν στα μπλογκ. Οι σχέσεις είναι απρόσωπες, ή με ψεύτικα προσωπεία αφού στο net ο καθένας μπορεί να υποκριθεί τον οποιονδήποτε και γι' αυτό, οι προθέσεις δεν είναι βέβαιο τι εξυπηρετούν.

Τα ζιν απαιτούν μια επεξεργασία του υλικού που έχει συλλεχθεί, συγγραφή, σκιστάρισμα... Αλλά και πριν τη δημοσίευση, προϋποθέτουν μια εποπτεία και τη νοηματική σύνδεση του συνόλου του υλικού. Το ζιν σε βάζει σε διαδικασία να σκεφτείς το μερικό σε σχέση με το όλο. Έχει εξίσου ένα πριν και ένα μετά. Φτιάχνεται από το μηδέν, και τείνει να "καλύψει" τα πάντα. Το μπλογκ πράγματι είναι αποδεσμευμένο από αυτό που λέμε: το "ολοκληρωμένο έργο", και έχει τα πλεονεκτήματα του εφήμερου. Είναι όμως τόσο "άυλο" ώστε να μη μπορείς να το πάρεις μαζί σου να το δείξεις στους φίλους σου. Πρέπει κάθε φορά που θέλεις να ανατρέξεις σ' αυτό, να "συνδεθείς" ατομικά και εξατομικευμένα.

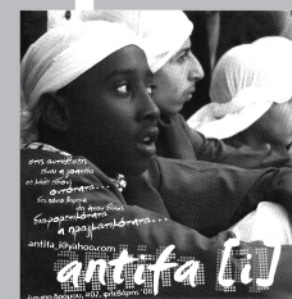
Στη μάχη χαρτί ενάντια στον ιστό φαίνεται ότι ο ιστός βγαίνει κερδισμένος. Και αυτό γιατί, σημασία για πολλούς έχει απλώς ένα κάποιο αποτέλεσμα και όχι η διαδικασία που φτάνεις σ' αυτό. Και έπειτα, η επικοινωνία που παρέχει το διαδίκτυο γίνεται όλο και περισσότερο η μόνη δυνατή, αλλά, τι κρίμα, και η πλέον κατάλληλη για όσους έχουν πολλά να επιδείξουν αλλά πολύ λίγα να μοιραστούν.

Οι κοινωνικές σχέσεις μην ξεχνάμε, αναπτύσσονται στο δρόμο. Φένης του φένης. Τελικά τα ζιν δεν είναι μπλογκ και τα μπλογκ δεν είναι ζιν.

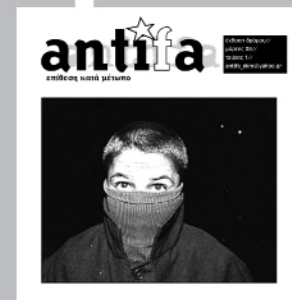
Αν χρειαστείτε βοήθεια για να "στήσετε" το δικό σας antifa zine, απευθυνθείτε στους πυρήνες που εκδίδουν ήδη ένα, όπως τα παρακάτω:

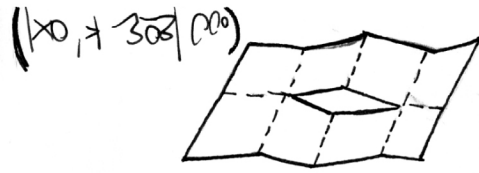
Το antifa zine #2 του αντιφασιστικού πυρήνα 4*9. Κυκλοφορεί μαζί με το ένθετο Αντισχολείο που έχει θέμα την "ελληνικότητα" της μακεδονίας ...

Το antifa zine #2 του αντιφασιστικού πυρήνα [i] από τα Γιάννενα. Για επικοινωνία, υπάρχει η ηλεκτρονική διεύθυνση: antifa_i@yahoo.com

Το antifa zine #1 του αντιφασιστικού πυρήνα εκμ (επίθεση κατά μέτωπο). Κυκλοφορεί μαζί με το ένθετο class war news με νέα από την ελληνική και ξένη επικαιρότητα.

ΚΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ

ΕΙΝΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ

ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ

ΕΙΝΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ

ΕΙΝΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ
ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ

ΤΟ Α ΜΟΡΕΙΣ ΝΑ ΤΕΝΙΣΕΙΣ
ΤΟ ΧΑΡΤΙ ΣΟΥ ΜΕ ΕΞΙΝΑ
ΠΡΑΓΜΑΤΑ! Η' ΟΧΙ ΚΑΙ ΤΟΣΟ!
ΔΙΑΓΕΤΕΙΣ ΕΣΥ!

ΑΝ ΘΙΑΧΝΕΙΣ ΕΝΑ ΕΝΤΥΠΟ
ΜΠΕΙ ΝΑ ΔΟΣΕΙΣ ΣΗΜΑΤΑ
ΣΕ 5 ΣΗΜΕΙΑ - ΑΚΟΜΑ Κ' ΑΝ
ΔΕΝ ΘΕΛΕΙΣ...

1) ΑΝΤΙΤΥΠΕ ΤΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ
ΣΟΥ (ΕΧΕ ΥΠΟΨΗ ΤΙΣ ΠΑΡΕΣ,
ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΙΚΟ
ΠΡΟΙΟΝ)

2) ΜΗΝ ΞΕΧΝΑΣ ΤΟ ΟΥΙΟ
ΧΡΟΝΟΥ!

3) ΕΠΙΧΕΙΡΑΣΟΥ ΤΑ
ΑΡΧΑ ΣΟΥ

4) ΚΑΝΕ ΚΑΙ Η
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

5) ΚΑΙ ΚΑΤΩ ΤΟΥ ΜΟΡΕΙ ΝΑ
ΕΧΑΣΕΙΣ:

- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ
- ΑΓΕΙΕΣ
- ΑΡΙΘΜΗΤΗ ΣΕΛΙΩΝ
- ΠΡΟΤΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

6) ΠΡΟΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗ
(ΚΑΝΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΝΑ ΘΕΛΕΙ
ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ ΣΟΥ, ΚΑΙ ΜΕΤΑ
ΚΑΝ' ΤΟΥΣ ΝΑ ΤΟ ΒΡΟΥΝ)

ΤΟ "VERY ZINE"
ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ
ANNE ELIZABETH MOORE

ΑΝΑΠΑΡΑΤΟΗ:
ANTI-FA
SH

HOW TO MAKE
THIS
VERY
ZINE